

Rek. 12/2019/kultur D 2019

Tidligere nummer	A 1808/kultur
Behandles i	Udvalget for Kundskab og Kultur i Norden

Udvalget for Kundskab og Kultur i Nordens betænkning over
Betænkning over meddelelse om Fælles nordisk autorisationsordning for osteopater (Rek. 12/2019)

Forslag

Udvalget for Kundskab og Kultur i Norden foreslår, at

Nordisk Råd tager meddelelsen om Rek. 12/2019 til efterretning og afventer *politisk dialog* hvad angår *fælles nordisk autorisationsordning for osteopater*

Baggrund

Rekommandationen har følgende formulering:

Nordiska rådet rekommenderar regeringarna i Norge och Sverige
att verka för att osteopatycket blir ett reglerat legitimationsyrke i Norge och Sverige

Meddelelse fra de nordiske regeringer

Svar til Nordisk råd fra den norske regjering på rekommandasjon Rek. 12/2019 - Fælles nordisk autorisationsordning for osteopater:

Per i dag er 29 personellgrupper autorisert i henhold til lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) § 48. Helse- og omsorgsdepartementet mottar med jevne mellomrom anmodninger fra ulike personellgrupper som også ønsker å bli en autorisert personellgruppe i henhold til loven.

Når det konkret gjelder osteopatene konkluderte departementet i 2014 med at vi ikke fant grunn til å autorisere denne gruppen i henhold til helsepersonelloven.

Norsk Osteopatforbund sendte i 2018/2019 en fornyet anmodning om autorisasjon. I henhold til vanlig saksgang for denne type saker ble denne autorisasjonsanmodningen, samt også anmodning fra flere andre personellgrupper, oversendt Helsedirektoratet for vurdering 10. april 2019.

Helse- og omsorgsdepartementet mottok 11. november 2019 Helsedirektoratets utredning hvor det anbefales å ikke autorisere osteopatene. Direktoratet anbefalte heller ikke å autorisere naprapatene, logopedene eller ortopediteknikerne som også har anmodet om autorisasjon. Direktoratet anbefalte imidlertid å autorisere paramedisinerne i henhold til helsepersonelloven.

Direktoratets utredning ble 11. november 2019 oversendt berørte personellorganisasjoner, herunder Norsk Osteopatforbund, med frist til 13. januar 2020 for å gi kommentarer og ytterligere innspill. Medio januar 2020 har departementet mottatt slik tilbakemelding fra Osteopatforbundet og de andre berørte personellorganisasjonene. Departementet gjennomgår nå dette og tar om kort tid sikte på en avsluttende foreleggelse for Helsedirektoratet for å avklare om tilbakemeldingene fra organisasjonene får betydning for direktoratets tidligere vurdering og tilråding. Når Helsedirektoratets tilbakemelding foreligger, vil Helse- og omsorgsdepartementet ta endelig stilling til videre oppfølging av autorisasjonsanmodningen fra disse gruppene, herunder osteopatene.

Dersom departementet etter en slik faglig og politisk vurdering kommer til at det er grunn til å autorisere osteopatene eller andre personellgrupper som i denne runden har anmodet om autorisasjon, vil dette skje gjennom endring av helsepersonelloven. Forut for slikt lovendringsforslag, må det utarbeides et høringsforslag som sendes på offentlig høring.

Det presiseres at departementet på det nåværende tidspunkt ikke har konkludert i spørsmålet om det er grunn til å anbefale autorisasjon av osteopatene eller andre personellgrupper som i denne runden har anmodet om autorisasjon. Som det fremgår av ovenstående vil dette først på et noe senere tidspunkt bli gjenstand for en politisk vurdering i departementet, eventuelt også i regjering. På det nåværende tidspunkt er det med andre ord ikke mulig å ta stilling til rekommandasjonen fra Nordisk ministerråd om Norge vil arbeide for at osteopat skal bli en autorisert helsepersonellgruppe i Norge og Sverige.

For ordens skyld gjøres det oppmerksom på at embetsverket i Helse- og omsorgsdepartementet har hatt dialog med embetsverket i det svenske Socialdepartementet i arbeidet med dette svaret til Nordisk ministerråd. Embetsverket i Sverige er orientert om ovenstående status og videre prosess i Norge, samt også orientert om at det på det nåværende tidspunkt av grunner som nevnt ikke er mulig å ta stilling til rekommandasjonen fra Nordisk ministerråd om Norge vil arbeide for at osteopat skal bli en autorisert helsepersonellgruppe i Norge og Sverige."

Svar till Nordiska rådet om reglering av osteopatycket

Nordiska rådet har efter förslag från Utskott för kunskap och kultur i Norden samt med stöd i artiklarna 45 och 36 i Helsingforsavtalet, den 30 oktober 2019, antagit följande rekommendation.

Nordiska rådet rekommenderar regeringarna i Norge och Sverige att verka för att osteopatycket blir ett reglerat legitimationsyrke i Norge och Sverige.

Sverige ska avge svar på rekommendationen till Nordiska rådet senast den 7 februari 2020.

Den svenska regeringen kommer inte verka för att osteopatycket regleras i Sverige. Regeringen saknar i dagsläget beredningsunderlag för en sådan process. Därtill finns inga planer på att framgent bereda frågan ytterligare.

Udvalgets synpunkter

Utskottet för kunskap och kultur konstaterar att frågan om att göra osteopatycket till ett legitimationsyrke är under process i Norge varför man inte kan ta ställning till rådets rekommendation. Frågan har utretts och Helsedirektoratet har föreslagit den norska regeringen att inte auktorisera osteopatycket. Förslaget är på remiss hos det norska osteopatförbundet för inspel och kommentarer och Helse- och omsorgsdepartementet kommer därefter i samråd med Helsedirektoratet utreda om svaret från osteopatförbundet kommer att föranleda ändringar i det ursprungliga förslaget.

Utskottet önskar inte föregripa några beslut Helse- och omsorgsdepartementet och kommer därmed, vid nuvarande tidpunkt, inte att begära politisk dialog om ärendet.

Vad beträffar meddelandet från den svenska regeringen menar utskottet att det finns skäl att begära politisk dialog med den svenska socialministern. Sverige hänvisar endast till att det i dagsläget inte finns beredningsunderlag och att det inte finns några planer att bereda frågan ytterligare.

I kontakter med Svenska osteopatförbundet har det dock framkommit att förbundet vid ett flertal tillfällen har haft möten med tjänstemän på socialdepartementet för att ge dem underlag till varför osteopatycket borde legitimeras. Utskottet inser att det kan finnas skäl som utskottet inte känner till, till varför socialdepartementet svarar som det gör på Nordiska rådet rekommendation. Utskottet anser dock att socialdepartementet borde ha angivit vilka skälen är till varför man anser att det saknas beredningsunderlag och till varför det inte finns några planer att bereda frågan ytterligare.

Osteopatycket är legitimerat i elva länder i Europa och alla osteopater lyder under den standard som beslutades 2015 av 33 länder, SS EN: 16686:2015 Svensk standard för hälso- och sjukvårdstjänster för osteopater. En legitimation skulle innebära att enbart utbildade skulle ha rätt att kalla sig osteopater, vilket skulle leda till större patientsäkerhet. En legitimering skulle dessutom kunna leda till ett ökat samarbete i Norden mellan osteopater och ökad mobilitet.

I Sverige är osteopatiutbildningen vid Skandinaviska Osteopathögskolan inte studiemedelsberättigad. I Norge får studenter i osteopati, trots att yrket inte är legitimerat, studiemedel. De får de även i Finland och Island. Detta riskerar att göra möjligheten att studera till osteopat i Sverige till en fråga om vilken ekonomisk ställning man har.

Båda de liknande yrkeskategorierna naprapat och kiropraktor är legitimerade yrken i Sverige. Det är svårt för utskottet att förstå varför inte också osteopatyrket skulle bli det. Utskottet ser fram emot att diskutera frågan med Sveriges socialminister.

Utskottet för kunskap och kultur föreslår därför att Nordiska rådet lägger meddelandet om Rek. 12/2019 till handlingarna och avvaktar politisk dialog.

Norden, den 27 april 2020

Angelika Bengtsson (SD)

Ann-Sofie Alm (M)

Camilla Gunell (ÅSD)

Heidi Viljanen (sd)

Henrik Møller (S)

Jorodd Asphjell (A)

Jouni Ovaska (cent)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Lars Mejern Larsson (S)

Marianne Synnes Emblesvåg (H)

Mikko Kinnunen (cent)

Norunn Tveiten Benestad (H)

Riikka Purra (saf)